

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Ludmila Mitioglo,
reprezentată de avocatul Nicolae Jecov,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă
Ludmila Mitioglo către Universitatea de Stat din Comrat, intervenient
accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale privind anularea ordinului cu
nr. 38-A din 01 martie 2016,

împotriva deciziei din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Comrat, prin care
s-a respins apelul declarat de Ludmila Mitioglo, reprezentată de avocatul
Nicolae Jecov și s-a menținut hotărârea din 02 august 2022 a Judecătoriei
Comrat, sediul Ceadâr-Lunga,

(Dosarul nr. 2ra-1434/23
NR. PIGD 2-18002680-01-2ra-14092023)

Recursul declarat după 01 septembrie 2023. Inadmisibilitatea recursului ca urmare a neinvocării exprese a vreunui temei de admisibilitate în conformitate cu art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în redacția după 01 septembrie 2023. Temeiurile de admisibilitate prevăzute de art. 432 alin.(2) lit.a), b) și c) din Codul de procedură civilă, invocate de recurent la temeiul solicitărilor din recurs, se aplică recursurilor declarate până la 01 septembrie 2023.

Prima instanță: Judecătoria Comrat sediul Ceadâr-Lunga (N. Lazareva)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (A. Mironov, D. Fujenco, Ș. Starciuc)

23 octombrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces recursul depus de Ludmila Mitioglo, reprezentată de avocatul Nicolae Jecov,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Mariana Ursachi, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 13 aprilie 2017 Ludmila Mitioglo sa depus cerere de chemare în judecată împotriva Universității de Stat din Comrat privind anularea, ca fiind ilegal, a ordinului cu nr. XX-A din 0X martie XXX emis de Universitatea de Stat din Comrat, cu privire la premierea, în partea premierii unice a Ludmillei Mitioglo cu ocazia zilei nelucrătoare de sărbătoare, în mărime de 150 lei.

2. În motivarea acțiunii a indicat că în conformitate cu ordinul cu nr. 38-A din 01 martie 2016 al Universității de Stat din Comrat, cu privire la premiere, Ludmila Mitioglo a primit premie unică cu ocazia zilei de sărbătoare nelucrătoare, în mărime de 150 lei.

3. A invocat că Ordinul în cauză este unul ilegal, neîntemeiat și pasibil anulării, deoarece în conformitate cu pct.13 a Hotărârii Guvernului Republicii Moldova privind condițiile de salarizare a personalului din instituțiile de învățământ superior de stat cu autonomie financiară nr. 195 din 13 martie 2013, în funcție de mijloacele pentru retribuirea muncii disponibile, rectorii instituțiilor sunt în drept să acorde salariaților premii unice cu prilejul jubileelor, sărbătorilor profesionale și zilelor de sărbătoare nelucrătoare.

4. Totodată, a susținut că conform pct. 14 a Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 195 din 13 martie 2013, sporurile cu caracter stimulator și premiile specificate în punctele 8 și 11-13 la prezenta anexă, pot fi acordate numai după acoperirea integrală a obligațiilor contractuale față de prestatorii de servicii, lucrări, alți contractori.

5. A mai susținut că din conținutul informației pe care o deține, rezultă că la momentul emiterii ordinului în cauză cu privire la premiere Universitatea de Stat din Comrat nu a îndeplinit obligațiunile contractuale în totalitate cu referire la furnizorii de servicii, lucrări, alți contractanți ceea ce duce la premisa privind ilegalitatea ordinului adoptat cu privire la premierea cu nr. XX-A din data de XX martie XXXX.

6. În acest context a menționat că nu este posibil de a prezenta alte careva temeuri factice cu privire la ilegalitatea emiterii ordinului nominalizat din motiv că ultima nu a primit răspuns de la intimat la solicitarea adresată acestuia cu privitor la executarea obligațiunilor contractuale și datele privind datoria debitoare și creditoare, cât și lista creditorilor.

7. A mai menționat că în vederea soluționării litigiului pe calea extrajudiciară la data de 19 ianuarie 2017 s-a adresat cu cerere prealabilă în adresa Universității de Stat din Comrat, însă, care a fost ignorată de către partea pârâtă.

8. Prin hotărârea din 26 februarie 2018 a Judecătoriei Comrat, cererea de chemare în judecată înaintată de Ludmila Mitioglo a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f. d.44, 48-51, vol. 1).

9. Prin decizia din 28 mai 2018 a Curții de Apel Comrat s-a admis cererea de apel declarată de avocatul Nicolai Jecov, în numele și interesele Ludmillei Mitioglo. S-a casat hotărârea din 26 februarie 2018 a Judecătoriei Comrat și s-a trimis cauza spre rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată (f. d.75, 76-79, vol.1).

10. Rejudecând cauza, prima instanța prin hotărârea din 02 august 2022 a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată a Ludmillei Mitioglo (f. d.190, 205-210, vol.1)

11. La 15 august 2022 avocatul Nicolai Jecov, acționând în numele și interesele Ludmillei Mitioglo a declarat apel nemotivat (f.d.193/194, vol.1), iar la 23 ianuarie 2023, motivarea apelului împotriva hotărârii din 02 august 2022 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu adoptarea pe cauză a unei noi soluții prin care să fie admisă integral acțiunea (f.d. 211/216, vol.1).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

12. Prin decizia din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Comrat, s-a respins apelul declarat de Ludmila Mitioglo, reprezentată de avocatul Nicolae Jecov și s-a menținut hotărârea din 02 august 2022 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga.

13. Pentru a decide astfel, instanța de apel verificând prevederile art. 9 alin. (1¹), art. 10 alin. (1), art. 49 alin. (1), art.137, art.354, art. 355 alin. (1) lit. a) din Codul muncii, precum și prevederile pct. 8, pct.11, pct.13 și pct.14 din Anexa Nr.1 la Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 195 din 13 martie 2013 (în vigoare la situația din 01 martie 2016, ulterior abrogată la 14 decembrie 2018), la caz, instanța de apel a constatat că instanța de fond just a concluzionat că afirmațiile reclamantei nu sunt probate prin nimic. Ba chiar mai mult, ele se combat prin referința împotriva acțiunii prezentată de intimat cu documentele anexate la aceasta.

14. Or, potrivit pct. 14 din Anexa Nr.1 la Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 195 din 13 martie 2013 (în vigoare la situația din 01 martie 2016, ulterior abrogată la 14 decembrie 2018), sporurile cu caracter stimulator și premiile specificate în punctele 8 și 11-13 la prezenta anexă, pot fi acordate numai după acoperirea integrală a obligațiilor contractuale față de prestatorii de servicii, lucrări, alți contractori.

15. În speță, instanța de apel a relatat că potrivit certificatului cu nr. 354 din 15 iunie 2017, eliberat de contabilitatea Universității de Stat din Comrat și prezentat de intimat, la situația din 01 martie 2016 (la momentul emiterii ordinului de premiere) exista doar o datorie creditorială curentă ce ține de calculele furnizorilor de achitare pentru mărfuri și servicii în sumă de 282,5 mii lei care a fost stinsă pe parcursul lunii martie anului 2016. Deci, nu mai existau întârzieri în achitare a mărfurilor și serviciilor.

16. Pe lângă cele indicate, instanța de apel a conchis ca fiind justă și concluzia instanței precum că de apelanta nu au fost prezentate argumentele și probele pentru combaterea argumentelor expuse de intimat.

17. În aceste circumstanțe, instanța de apel a constatat că rectorul Universității de Stat din Comrat întemeiat și legal a emis ordinul cu privire la premiere, dat fiind faptul că au fost asigurate integral obligațiunile contractuale față de furnizorii de servicii, lucrări și alți agenți contractuali.

18. În această ordine de idei instanța de apel a considerat necesar de a menționa că norma prevăzută de pct. 14 din Anexa Nr.1 la Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 195 din 13 martie 2013, cu privire la condițiile de salarizare a personalului din instituțiile de învățământ superior de stat cu autonomie financiară, nu este una imperativă, întrucât prevede dreptul, și nu obligația, de premiere a angajaților. Același drept este consfințit și la art. 10, art. 137 din Codul muncii.

19. În virtutea acestui fapt, instanța de apel a conchis că prima instanța întemeiat a ajuns la concluzia privind lipsa temeiurilor pentru admiterea cerințelor acțiunii Ludmillei Mitioglo în baza motivelor invocate în acesta.

20. În continuare cu referire la argumentele apelantei aduse de ultima în calitate de temei pentru casarea hotărârii primei instanțe, instanța de apel a relevat că nu poate fi luat în calcul argumentul apelantei precum că: „obligația cu privire la stingerea obligațiunilor contractuale reprezintă o interdicție imperativă și nu un drept (comportament de dispoziție), întrucât, pct. 14 din Anexa Nr.1 la Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 195 din 13 martie 2013, cu privire la condițiile de salarizare a personalului din instituțiile de învățământ superior de stat cu autonomie financiară (abrogată la 14 decembrie 2018) nu este una imperativă, întrucât prevede dreptul, și nu obligația, de premiere a angajaților, ceea ce izvorăște direct din această norma – ”pot fi achitate”.

21. Subsecvent, instanța de apel a notat că este de asemenea neîntemeiată afirmația reclamantei precum că premiile pot fi achitate doar după o asigurare deplină a obligațiunilor contractuale față de furnizori de servicii și lucrări și alți contractanți, întrucât apelanta nu a prezentat careva probe ce ar confirma existența la universitatea a datoriilor nestinse sau întârziate.

22. Reieșind din contextele descrise instanța de apel a menționat că prima instanța a adoptat o soluție legală, întemeiată și motivată. Or, prima instanță,

la adoptarea hotărârii motivate, a examinat și a apreciat toate argumentele esențiale ale părților, bazându-se în exclusivitate pe circumstanțele cauzei, asigurând efectiv obiectivele procedurii civile, egalitatea părților în proces față de lege și justiție, asigurând, de asemenea, protejarea drepturilor, libertăților și intereselor legale ale părților în proces, în conformitate cu art. 4, art. 6, art. 22 din Codul de procedură civilă.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

23. La 11 septembrie 2023, prin intermediul oficiului poștal (f.d.79, vol.2), Ludmila Mitioglo, reprezentată de avocatul Nicolae Jecov, a declarat recurs împotriva deciziei din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Comrat, solicitând declararea recursului admisibil, casarea deciziei instanței de apel, emiterea unei noi decizii de admitere integrală a cererii înaintate.

24. În susținerea recursului s-a invocat că este eronată concluzia instanțelor inferioare despre lipsa de probe privind nașterea sa. Concluziile sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei. Au fost efectuate toate investigațiile posibile de către organele de drept, cât și de către el și reprezentantul acestuia în vederea găsirii unor acte și constatări pentru probarea cererii.

25. La 26 decembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul oficiului poștal, a expediat în adresa intimă Universitatea de Stat din Comrat, precum și intervenientului accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale, copia recursului declarat de Ludmila Mitioglo, reprezentată de avocatul Nicolae Jecov, împotriva deciziei din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Comrat, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d.82, Vol.2).

26. Prin referința depusă la 16 ianuarie 2024, prin intermediul oficiului poștal (f.d.90, vol.2), Universitatea de Stat din Comrat a solicitat respingerea recursului declarat de Ludmila Mitioglo, reprezentată de avocatul Nicolae Jecov, ca neîntemeiat cu menținerea în vigoare a deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe (f.d.85/89, vol.2).

27. Deși, la 05 ianuarie 2024, intervenientul accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale a recepționat copia recursului, fapt confirmat prin avizul de recepție DS8011036928AS (f.d.83, vol.2), aceasta nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință, prin care să-și expună opinia referitor la recursul declarat de Ludmila Mitioglo, reprezentată de avocatul Nicolae Jecov, împotriva deciziei din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Comrat.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

28. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au

intrat în vigoare la 01 septembrie 2023. În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Din sensul normei de drept enunțate rezultă că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

29. Recursul declarat de Ludmila Mitioglo, reprezentată de avocatul Nicolae Jecov, va fi examinat prin prisma temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare de la 01 septembrie 2023

30. Art. 434 din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

31. Art. 440 din Codul de procedură civilă

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

32. Art. 433 din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1).”

33. Art. 432 din Codul de procedură civilă:

(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2)Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

MOTIVAREA INSTANȚEI

34. Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Comrat a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 14 iunie 2023 (f.d.47, vol.2).

35. Decizia motivată a Curții de Apel Comrat din 14 iunie 2023, a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces, prin intermediul oficiului poștal, la data de 11 august 2023, fapt confirmat prin scrisoare de expediere a actului de dispoziție (f.d.54, vol.2), recepționată de avocatul Nicolai Jecov la 14 august 2023 și de către Ludmila Mitioglo la 17 august 2023, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele cauzei (f.d.57/58, Vol.II).

36. Astfel, recursul declarat de Ludmila Mitioglo, reprezentată de avocatul Nicolae Jecov, la 11 septembrie 2023, prin intermediul oficiului poștal (f.d.79, vol.2), se consideră depus în termenul stabilit de lege.

37. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

38. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare de la 01 septembrie 2023).

39. Din analiza recursului declarat de Ludmila Mitioglo, reprezentată de avocatul Nicolae Jecov, nu se identifică expres niciun temei de drept prevăzut de art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în redacția în vigoare din 01 septembrie 2023, însă și-a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel, deoarece nu s-ar fi expus asupra tuturor argumentelor și că nu ar fi aplicat prevederile incidente speței, făcând referire în solicitările recursului la prevederile art. 432 alin.(2) lit. a), b) și c) din Codul de procedură civilă, aplicabile recursurilor declarate până la 01 septembrie 2023 (f.d.77/78, vol.2).

40. Argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a hotărârii contestate, or, motivele invocate în cererea de recurs sunt similare celor invocate în cadrul judecării anterioare a cauzei, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat corespunzător cu respectarea prevederilor legale.

41. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea repetată a situației, nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

42. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul

dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

43. În contextul prevederilor art. 432 alin.(2) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs verifică în cazul invocării în recurs a temeiurilor menționate la art. 432 alin.(1) lit.d)–f) din Codul de procedură civilă, dacă acestea au fost invocate și în apel sau dacă pretinsa încălcare a avut loc în instanța de apel, nefiind stabilite la caz anumite încălcări ce ar fi fost comise de instanța de apel.

44. La acest aspect, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă, statuează că, dreptul de acces la instanță nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p. 38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45). Procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991).

45. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Ludmila Mitioglo, reprezentată de avocatul Nicolae Jecov, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare prin prisma art. 433 alin. (1) lit. a), urmează a fi considerat inadmisibil.

46. Din aceste motive, în conformitate cu art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. a), art.440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Consideră inadmisibil recursul declarat de Ludmila Mitioglo, reprezentată de avocatul Nicolae Jecov, împotriva deciziei din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Comrat.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi